

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/90/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618201262
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4618201262.1

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. T., nar. XX. Y. XXXX, bytom u matky, dieťa matky: D. T., nar. XX. N. XXXX, bytom C. a otca: V. T., nar. XX. N. XXXX, bytom B., zast. advokátkou: JUDr. Marta Rybárová, Jilemnického 2, Trenčín, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, taktó

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

II. Súd **n a r i a d ť u j e** neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravuje stretávanie sa otca s maloletým Z. T., nar. XX. Y. XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý párný týždeň v kalendárnom roku od piatka od 15.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v utorok v čase od 15.00 hod. do 19:00 hod. a vo štvrtok v čase od 15.00 hod. do 19:00 hod.. Otec maloletého prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletého na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť.

Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré je vedené na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 9P/90/2018.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 09.05.2018 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd matke maloletého Z. uložil povinnosť „odovzdať maloletého do starostlivosti otca a ďalej odovzdávať do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v každom párnom týždni od pondelka jeho odovzdaním do materskej školy, do nasledujúceho pondelka v nepárnom týždni jeho prevzatím z materskej školy a otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v každom nepárnom týždni od pondelka jeho odovzdaním do materskej školy, do nasledujúceho pondelka v párnom týždni jeho prevzatím z materskej školy“. Návrh bol odôvodnený tým, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/53/2016-29 zo dňa 15.03.2016 súd rozviedol manželstvo účastníkov konania D. T. a V. V. T., maloletého zveril súd na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 100 eur mesačne. Od posledného rozhodovania o úprave práv a povinností k maloletému uplynuli viac ako dva roky. Ešte pred samotným rozvodom manželstva v marci 2016 sa otec s matkou maloletého dohodli tak, že otec odíde zo spoločnej domácnosti s tým, že v starostlivosti o maloletého sa budú striedať v týždenných intervaloch. Otec ďalej uviedol, že v konaní o rozvod manželstva na naliehanie matky súhlasil s tým, aby bola úprava práv a povinností k maloletému na čas po rozvode manželstva upravená súdne tak, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti matky a on bude prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne. Od odchodu otca zo spoločnej domácnosti v 12/2015 až do rozvodu manželstva a následne ďalšie dva roky až do 26. apríla 2018 sa prakticky bez akýchkoľvek problémov realizovala dohodnutá

striedavá starostlivosť o maloletého. Po odchode zo spoločnej domácnosti otec žije v prenajatom 3-izbovom byte, kde má maloletý svoju riadne a veľmi pekne zariadenú izbu. Do domácnosti otca maloletý prichádzal každý druhý týždeň, počas ktorého sa o neho celý týždeň staral, vodil ho do a z materskej školy a zabezpečoval mu všetky jeho potreby. Otec v návrhu ďalej uviedol, že s maloletým má vytvorený veľmi silný emocionálny vzťah a rovnako dobrý vzťah má maloletý aj k matke. Striedavá starostlivosť sa na základe mimosúdnej dohody rodičov realizovala tak, že vždy jeden z rodičov v pondelok ráno zaviedol maloletého do materskej školy a nasledujúci týždeň v pondelok si druhý z rodičov maloletého vyzdvihol z materskej školy a mal ho v starostlivosti do druhého pondelka nasledujúceho týždňa. Od 26.04.2018 však matka odmieta dva a pol roka trvajúci režim striedania v starostlivosti o maloletého oboma rodičmi s tým, že trvá na realizácii úpravy podľa rozsudku, teda, že maloletý bude stále v jej starostlivosti a otcovi podľa svojho uváženia umožní s maloletým styk každý víkend od soboty poobedia do nedele večera a podľa vzájomnej dohody možno aj niektorý deň cez týždeň. Ako dôvod zmeny v úprave práv a povinností matka uviedla, že maloletého chce takto pripraviť na to, že od nástupu do 1. ročníka ZŠ, čo bude v septembri 2019, už bude maloletý iba v jej starostlivosti, aby ho mohla pripravovať do školy a otec bude mať upravený styk s maloletým. S týmto otec maloletého zásadne nesúhlasí. S matkou sa snažil dohodnúť na pôvodných podmienkach ich dohody, avšak neúspešne. Vzhľadom na to otec matke oznámil, že situáciu bude riešiť podaním návrhu na súd, na čo matka reagovala tak, že otec maloletého do rozhodnutia súdu neuvidí. Zrušila už dohodnutý termín, kedy mal mať maloletého u seba od piatku 04.05.2018 do nedele večera 06.05.2018, Po niekoľko násobnom naliehaní a snahe sa dohodnúť na stretnutí s maloletým alebo aspoň na telefonickom kontakte s ním matka otcovi povedala, že v nedeľu 06.05.2018 si ho môže prísť zobrať, keď sa maloletý vyspí do 18:30 hod. Podľa názoru otca sú splnené podmienky v zmysle § 367 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude maloletý odovzdaný do striedavej osobnej starostlivosti. Otec súčasne podal aj návrh vo veci samej na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

2. Z pripojeného spisu sp. zn. 11P/53/2016 bolo zistené, že Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 11P/53/2016-29 zo dňa 15.03.2016 rozviedol manželstvo rodičov maloletého, maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 100 eur mesačne a vyslovil tiež, že styk otca s maloletým ponecháva neobmedzený. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 22. marca 2016.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany súdu dňa 16.05.2018 predložil správu, v ktorej je uvedené, že maloletý žije spolu so svojou matkou v rodinnom dome na adrese C.. Pomery na strane otca sa vzhľadom na krátkosť času nepodarilo prešetriť a u matky boli pomery prešetrené len čiastočne. Matka vyjadrila nesúhlas so striedavou osobnou starostlivosťou. Uviedla, že s otcom žili v spoločnej domácnosti cca 2 roky, ich spolužitie však bolo problematické od začiatku, nakoľko majú rozdielne názory v oblasti viery. Napriek uvedenému matka chcela podporovať vzťah medzi otcom a synom, no podľa jej názoru má pobyt maloletého u otca na neho negatívny vplyv, čoho dôkazom je to, že maloletý začal mať otázky neadekvátne veku dieťaťa. Ako ďalší dôvod zmeny jej prístupu uviedla, že maloletého chce postupne pripravovať na režim, ktorý bude mať maloletý, keď nastúpi do základnej školy. Uviedla tiež, že v súčasnosti sa styk otca s maloletým realizuje v nedeľu, a to v čase od 15:00 do 19:00 hod.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

10. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

11. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

15. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

16. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na vydanie neodkladného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Práve v konaniach zahájiteľných i bez návrhu treba vidieť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení, keď v konaní o neodkladnom opatrení je relatívne zvýšená miera zodpovednosti navrhovateľa neodkladného opatrenia najmä za osvedčenie nevyhnutnosti navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Je to tak i preto, že krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie neodkladného opatrenia na základe návrhu účastníka prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Tým sa práve konanie o neodkladnom opatrení vydávanom na návrh v konaniach zahájiteľných i bez návrhu líši nielen od konania vo veci (kde vykonávanie dokazovania súdom bez ohľadu na aktivitu účastníkov spravidla poskytuje dostatočný priestor pre zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností), ale aj od konania o prípadnom neodkladnom opatrení vydanom bez návrhu samotným súdom (viď uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/34/2013-387 zo dňa 9. júla 2013).

17. Pri nazeraní na prejednávajúcu vec aj z tohto uhla pohľadu potom kľúčovým bolo, že tu nedošlo k dostatočnému osvedčeniu navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že na striedavej osobnej starostlivosti sa s matkou dohodli po jeho odchode zo spoločnej domácnosti v 12/2015 a táto sa realizovala podľa dohody už pred rozvodom manželstva rodičov maloletého s tým, že maloletý mal byť formálne zverený do starostlivosti matky na naliehanie matky v rozvodovom konaní. Tieto skutočnosti však z pripojeného rozvodového spisu nevyplývajú a naopak z rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/53/2016-129 zo dňa 15.03.2016 vyplýva, že maloleté dieťa bolo týmto rozsudkom zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom voči uvedenej úprave rodičovských práv a povinností otec nenamietal. Súd v rámci relatívne krátkej lehoty na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia požiadal o súčinnosť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany súdu dňa 16.05.2018 predložil správu, v ktorej je uvedené, že pomery na strane otca sa vzhľadom na krátkosť času nepodarilo prešetriť a u matky boli pomery prešetrené len čiastočne. Matka vyjadrila nesúhlas so striedavou osobnou starostlivosťou. Uviedla, že s otcom žili v spoločnej domácnosti cca 2 roky, ich spolužitie však bolo problematické od začiatku, nakoľko majú rozdielne názory v oblasti viery. Matka síce tvrdí, že pobyt u otca má na maloletého negatívny vplyv, tieto skutočnosti však vzhľadom na charakter konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia budú predmetom dokazovania až v rámci konania vo veci samej. Súd ale v tejto súvislosti poukazuje na to, že vierovyznanie rodiča v zásade nemôže byť diskvalifikačným faktorom pri stanovení úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, a preto argumentácia matky v tomto smere bez reálneho preukázania negatívneho vplyvu na maloletého (v rámci riadneho dokazovania) neobstoí. V danej veci je však nutné prihliadať na to, že súd tzv. rozvodovým rozsudkom právoplatne upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode jeho rodičov, keď maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky. V prejednávanej veci tak nejde o stav nedostatku úpravy pomerov a pre posúdenie inej úpravy pomerov (v otázke zverenia dieťaťa) ako tej, ktorá bola stanovená rozvodovým rozsudkom, je potrebné v konaní vo veci samej vykonať náležité dokazovanie za účelom stanovenia úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ktorá bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Aj samotný otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na potrebu prihliadať na názor maloletého, ktorý v súčasnosti známy nie je. Súd preto zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 367 ods. 1 CMP, nakoľko posúdenie vhodnosti navrhovanej striedavej osobnej starostlivosti bude predmetom dokazovania v rámci konania vo veci samej, v ktorom bude v súlade s § 43 Zákona o rodine zisťovaný názor maloletého dieťaťa, úroveň starostlivosti rodičov o maloleté dieťa (za týmto účelom bude dopytovaná pediatrička maloletého a materská škola, ktorú maloletý navštevuje), pričom súd t. č. taktiež nemá k dispozícii správu o výsledku šetrenia pomerov v domácnosti otca a u matky boli pomery šetrené len čiastočne.

V konaní však bolo preukázané, že doterajšia úprava pomerov tzv. rozvodovým rozsudkom nezabezpečuje dostatočnú ochranu rodičovských práv a povinností otca, ktorý návrhom tvrdí, že mu je bránené v styku s maloletým. Súd preto ex offo dočasne upravil styk otca s maloletým v rozsahu uvedenom vo výroku II. tohto uznesenia a to tak, aby obaja rodičia mohli tráviť s maloletým každý druhý víkend a aby bol otcovi mimo víkendového styku zabezpečený styk s maloletým v intervaloch, ktoré zabezpečia zachovanie vzájomného vzťahu medzi otcom a maloletým. Súd pri úprave času stretávania sa otca s maloletým vychádzal aj z otcom uvádzaných návrhov matky na úpravu styku, keď matka mala pôvodne otcovi navrhovať aj prípadný styk počas týždňa, čo otec s poukazom na požadovanú striedavú starostlivosť považoval za neadekvátne. Súd pritom za nedostatočné považoval stretávanie sa otca s maloletým len v rozsahu uvádzanom matkou, t. j. v nedeľu v čase od 15:00 do 19:00 hod.. Vzhľadom na to, že otec súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal návrh vo veci samej, súd uznesením obmedzil účinky neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zmenu úpravy práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.